

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономній Республіці Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин

18 грудня 2019 року

Веде засідання голова Комітету ЛУБІНЕЦЬ Д.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, 15:00, я пропоную розпочинати.

На даний час ми чекаємо ще своїх колег, щоб дійти до процедури голосування. Тому у нас сьогодні на засідання виносяться на порядок денний три питання і питання "Різне". Я пропоную з урахуванням того, що у всіх насичений графік роботи, дехто з наших колег дуже просять, щоб максимально швидко ми прийшлися по порядку денному, і у них була можливість прийняти участь в інших засіданнях інших комітетів, тому я пропоную, щоб ми завершили наше засідання десь о 15:30, за 30 хвилин. Я думаю, що у нас буде можливість обговорити і прийняти рішення по всім питанням нашого порядку денного.

Отже, у нас перше питання: проект Закону про внесення змін до Закону України "Про правовий статут іноземців та осіб без громадянства" щодо подання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз (реєстраційний номер 2478 від 21.11.2019 року), внесений Кабінетом Міністрів України. Наш комітет визначений як головний з опрацювання даного законопроекту.

Я хочу максимально швидко сказати, що Головне науково-експертне управління не має заперечень стосовно прийняття даного законопроекту. У нас є одне лише зазначення, що потребує корегування, порядок набрання чинності законом, адже реалізація положень проекту потребуватиме оновлення підзаконної нормативно-правової бази, на яке Кабінету Міністрів надається 6 місяців, це пункт 2 розділу II даного проекту.

Тому пропонується таке рішення. Рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства" щодо надання іноземцями та особами без громадянства біометричних даних для оформлення віз (реєстраційний номер 2478) включити до порядку денного другої сесії Верховної Ради України та за результатами розгляду у першому читанні прийняти за основу та в цілому з урахуванням редакційної правки, запропонованої Головним науково-експертним управлінням.

У нас по даному питанню повинен був бути представник Кабінету Міністрів, а саме Міністерство закордонних справ. Але його немає. Тому повідомляю, що зараз у нас 10 народних депутатів, у нас є кворум, тому ми можемо приступити до процедури голосування.

Шановні колеги, хтось хоче висловитися по першому питанню порядку денного? Якщо ні, пропоную проголосувати і підтримати рішення комітету.

Хто – за? Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Друге питання. Проект Постанови про внесення змін до Додатку до Постанови Верховної Ради України "Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України дев'ятого скликання" щодо предметів відання.

Я дуже швидко, шановні колеги, у нас зареєстрували народні депутати Вельможний, Ватрас, Князевич, Мережко, Костін проект постанови Верховної Ради України і хочуть з предметів відання нашого комітету забрати предмети відання, які стосуються питання законодавства з питань забезпечення діяльності органів державної влади на деокупованих територіях України, і хочуть, щоб цей предмет відання віднесли до Комітету з питань правової політики.

Хочу повідомити, що я особисто як голова комітету не вбачаю в цьому жодної логіки. У нас прийшов якраз народний депутат Вельможний, і я надам йому можливість висловитися в рамках максимум 2 хвилини. Ми якраз перейшли до цього питання, я його зачитав, я висказую свою позицію,

шановний народний депутат Вельможний, забрати у нас предмет відання, те, що стосується діяльності органів місцевого самоврядування і віднести до Комітету з питань правової політики, я не вбачаю жодного логічного сенсу. Поясню, чому.

По-перше, у нас є окремих комітет місцевого самоврядування, який цим займається. По логіці вони могли виходити з ініціативою забрати цей предмет відання до себе в комітет. Натомість чим ви користуєтесь, коли пропонуєте забрати це до Комітету з правової політики, нам невідомо. Це перше.

І друге. Ми розуміємо, що питання реінтеграції, деокупації буде відбуватися в рамках напрацювання великого серйозного Закону про перехідне правосуддя, в якому в тому числі буде базуватись розділ діяльності органів місцевого самоврядування. І безумовно, що цей предмет відання і був віднесений до нашого комітету, бо на підготовчій групі, в якій я особисто приймав участь, усі керівники фракцій, депутатських груп зійшлися на тому, що базовим комітетом з цієї діяльності повинен стати саме наш комітет, де й буде все це обговорюватись. Тому я надам вам можливість висловитись у рамках 2-хвилинного регламенту, і потім ми перейдемо до голосування. Дякую.

Будь ласка.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Шановні колеги, дякую за запрошення, щоб висловити свою думку і думку всього Комітету з питань правової політики щодо... я хочу сказати, що не забрати питання чи відання від вашого комітету, а додати до Комітету правової політики вирішення питання щодо законодавства з питань забезпечення діяльності органів державної влади на деокупованих територіях України.

Це питання виникло, коли ми подивилися, які предмети відання нашого Комітету з питань правової політики. А це: забезпечення діяльності органів юстиції, судової влади, Конституційного Суду, внесення змін до Конституції

і роботи органів, які займаються у сфері державної політики на законодавчому рівні.

Але подивимось, що входить до предметів відання Комітету з питань прав людини? Все це видно із назви комітету. І ми бачимо останні види діяльності комітету, це політика з питань тимчасово окупованих територій. А ми просимо додати до нашого комітету питання законодавства з питань забезпечення. Це різні речі, і ми ні в якому разі у вас не забираємо питання щодо реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, реінтеграції населення, відновлення та розвитку деокупованих територій, відновлення та розвиток, захист прав і свобод і реалізація прав і свобод. Ми просимо додати, щоб фахівців на рівні правового комітету досліджували питання і вносили, разом з вашим комітетом, взяли до уваги права і свободи громадян на цих територіях, але організували роботу і внесли відповідні зміни до законодавства з питань правової політики, тому ні в жодному разі.

А також вносимо до відання нашого комітету це щодо міжнародного приватного права, щодо сімейного законодавства, це теж дуже важливі питання, щоб вашим комітетом не було прийнято рішення щодо повністю відмови від внесення цих змін, але також врахували, що ми також вносимо зміни до розширення видів нашого комітету, це міжнародне приватне право і сімейне законодавство. Ми таким чином намагаємося деталізувати роботу нашого комітету і ні в якому разі, акцентую на цьому вашу увагу, не забираємо види діяльності від вашого комітету. Прошу це врахувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, відповідаючи на ваше зауваження, в предметах відання ми ж всі тут займаємося законодавчою діяльністю, і коли ви кажете "політика", то це стосується...

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Правова політика.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Правова політика. То це стосується абсолютно всього, в тому числі і органів державної влади на тимчасово окупованій території, яка буде деокупована.

Тому, на мою точку зору, такі вибіркові зміни розбалансують чинний розподіл предметів відання, узгоджений всіма політичними силами парламенту. Це, на мій погляд, небезпечний прецедент. Як тільки перша постанова буде зареєстрована і якщо вона знайде якийсь підкріплення у вигляді голосувань, позитивного голосування у Верховній Раді, всі комітети почнуть звертатись до інших комітетів і витягувати на себе інші предмети відання. Це моя точка зору.

Колеги, прошу висловитись, якщо є бажання з числа наших членів комітету. Будь ласка.

ГОРБЕНКО Р.О. Доброго дня, колеги. Я теж підтримую нашого керівника. Питання законодавства це відноситься до кожного комітету Верховної Ради. Тому я не знаю, там, чому именно питання законодавства должно відноситись по цьому вопросу окремо к вам чи окремо до другого комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Щодо цих положень щодо сімейного законодавства та міжнародного приватного права, в принципі, немає заперечень. Але прошу тоді зареєструвати окрему постанову, щоб скорегувати ці положення.

Щодо третього положення законодавства з питань забезпечення діяльності органів державної влади на деокупованих територіях України, це однозначно не відання Комітету з правової політики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, будь ласка.

ЧИЙГОЗ А.З. Я також підтримую. Тому що, що це за доводи. Коли нам будуть потрібні спеціалісти з міжнародного права, ми запрошувати будемо. Я підтримую керівника.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, якщо більше бажаючих немає висловитись, то ставлю на голосування пропозицію нашого комітету надіслати до Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України висновок на проект даної постанови, вказавши в ньому, що комітет не підтримує віднесення питання законодавства з питань забезпечення діяльності органів державної влади на деокупованих територіях України до предметів відання Комітету з питань правової політики, оскільки це питання вже належить до предметів відання нашого комітету. Прошу проголосувати та підтримати.

Хто – за? Дякую, колеги. Одноголосно.

Що хотів би вам ще сказати. Жоден законопроект не розглядається одним комітетом. Якщо наш комітет визначається головним, то, безумовно, як не головний буде визначений Комітет з питань правової політики, і ви будете теж його розглядати. Тобто немає взагалі жодних проблем. Дякую. Да, дякую.

Третє питання. Про затвердження пропозицій комітету до проекту Плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 20-й рік. Як визнаєте, ми отримали доручення Голови Верховної Ради України від 15 грудня 2019 року. Вам наданий проект пропозицій до плану законопроектної роботи Верховної Ради України на 2020 рік, сформульований секретаріатом комітету з урахуванням наданих вами пропозицій. Йдеться про визначення питань, які потребують законодавчого врегулювання у 2020 році. Сюди ми не включаємо наявні законопроекти, що вже внесені і очікують розгляду, тим більше, що частина з них вже включена в порядок денний цієї сесії,

відповідно до частини другої статті 21 Регламенту, вони включаються до порядку денного наступної сесії. Пропозиції до порядку денного наступної третьої сесії ми будемо розглядати на засіданні в січні у 2020 році.

Чи є у вас пропозиції, зауваження? Да, будь ласка.

УМЕРОВ Р.Е. Хотів би запропонувати комітету відповідно до частини першої статті 234 Регламенту прийняти рішення щодо проведення парламентських слухань 19 лютого 2020 року на тему: "Стратегія деокупації та реінтеграції в Україну тимчасово окупованих територій Автономної Республіки Крим та міста Севастополя" та внести відповідний проект постанови.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Йдеться про саме законодавчі ініціативи в плані зміни законодавства. А все, що стосується парламентських слухань, це буде в рамках нашої діяльності, але, безумовно, ми це внесемо.

Да, будь ласка, пане Тарас.

ТАРАСЕНКО Т.П. Також я прошу включити в план законотворчої роботи надані секретаріату комітету сім законопроектів щодо реформування пенітенціарної системи, враховуючи те, що на базі нашого комітету створена робоча група, яка буде захищати права засуджених. А також, враховуючи численні скарги, які надходять щодо недосконалого законодавства щодо Уповноваженої Верховної Ради України з прав людини, прошу також зазначити про необхідність внесення змін до Закону України "Про Уповноваженого Верховної Ради з прав людини".

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре.

Є тоді пропозиція. Якщо у нас є доповнення, я пропоную зараз схвалити проект за основу і бажавим, якщо ще виникнуть якісь ініціативи, то до 12 години 19 грудня подати до секретаріату, щоб ми виконали

доручення Голови Верховної Ради України. Тому ми попередньо зараз проголосуємо, схвалимо. Але якщо хтось бажає щось додати, то, будь ласка, є можливість до цієї п'ятниці – два дні – ще додати. Приймається така пропозиція? Ні, те, що ви сказали, ми включаємо, да, і ще є можливість щось додати. Добре.

Тоді ставлю цю пропозицію на голосування і прошу підтримати.

Хто – за? Дякую, колеги, одноголосно.

Переходимо до питання "Різне". Шановні колеги, за дорученням Голови Верховної Ради України на розгляд комітету надійшов лист Голови Служби безпеки України Івана Баканова щодо передумов відчуження підприємств ОРДЛО. Йдеться про загрозу національній безпеці та державним інтересам України внаслідок використання процедури банкрутства для відчуження цілісних майнових комплексів, що знаходяться на тимчасово окупованих територіях Донецької та Луганської областей.

Є у нас присутній представник Служби безпеки України? Можете щось додати до цього листа.

КАЧУР П.С. Коротко. Шановні депутати народні, шановні присутні! Качур Петро Степанович, начальник відділу контррозвідувального захисту промислового держави Головного управління контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економіки Служби безпеки України.

Значить, відповідно до законодавчих повноважень Служба безпеки здійснює аналіз отриманої інформації по забезпеченню інформування вищих органів державної влади щодо виявлення загроз національній безпеці з метою вжиття відповідних заходів реагування. Напрацьований Службою безпеки був документ щодо наявних загроз, у тому числі промислового потенціалу нашої держави, в результаті застосування механізмів банкрутства щодо підприємств, цілісні майнові комплекси яких знаходяться на території ОРДЛО.

Зараз на даний час законодавством у сфері банкрутства, тобто банкрутства, значить, як до розпорядників майна, так і до арбітражних керуючих, ліквідаторів установлено зобов'язання в частині збереження майнових комплексів підприємств, які перебувають в процедурі банкрутства, забезпечення проведення інвентаризації. Як ви розумієте, за умови перебування цілісних майнових комплексів на території тимчасово окупованій фактично реалізувати такі повноваження арбітражні керуючі не можуть.

Крім того...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Є пропозиція. У нас в комітеті є спеціаліст з питань банкрутства Тарасенко. Можливо, хотів би вас послухати. Така пропозиція. У нас питання банкрутства віднесено до Комітету з питань економічного розвитку. Можливо, звернутись до них, щоб вони утворили якусь робочу групу, і делегувати від нашого комітету вас.

ТАРАСЕНКО Т.П. Насправді я зараз поясню.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ТАРАСЕНКО Т.П. Робоча група не потрібна, тому що робоча група була створена при Міністерстві юстиції України. Я туди входжу, і депутати від економічного комітету входять туди. Також ця проблема існує. Ми про неї знаємо. Міністерству юстиції також відомо про цю проблему. Вона виникла фактично на зрізі того, що вступив в силу кодекс. Враховуючи те, що на підставі Закону України про відновлення платоспроможності боржника, всі справи, в яких банкрутом виступали підприємства на ОРДЛО або в АР Крим, вони підлягали зупиненню. Тобто вони не розглядались, майно неможливо було реалізовувати. На жаль, ця норма не перейшла в

кодекс. І на 21.10 всі справи відновлюються. І зупинення таких справ не передбачено.

Зараз Міністерством юстиції напрацьовані певні зміни щодо цього. Вони будуть узгоджуватись. І наступна робоча група запланована на 27.01 щодо розгляду і введення або мораторію, або зупинення. Це питання вирішується. Тому я ще поспілкуюсь зі Службою безпеки, щоб вони також підключились до цієї робочої групи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді прошу підтримати, щоб від нашого комітету Тарас Тарасенко займався цими питаннями. І на виконання листа спікера, ми відпишемо, що на засіданні комітету це питання було розглянуто, було заслухано представника Служби безпеки України, визначено, що від комітету цією проблематикою займається Тарас Тарасенко. І чекаємо відповідні зміни, які в тому числі будуть розглядатись на базі нашого комітету. Дякую.

Якщо це таке підходить, то прошу підтримати ось таке формулювання.

Хто – за? Дякую, колеги.

Наступне. Інформую вас, що відповідно до рішення щодо утворення експертної ради при комітеті 16 грудня було розміщено оголошення на сайті комітету про формування експертної ради. Усі бажаючі громадські організації, правозахисні організації мають можливість на протязі місяця подати свої пропозиції. І через місяць, це буде вже в наступному році, в січні, ми формуємо групу, куди входять всі голови підкомітетів, входжу я як голова. І ми визначаємо, хто буде входити в Експертну групу нашого комітету, так само і в Експертну групу кожного підкомітету. Це просто вам для відома.

Також є пропозиція щодо утворення робочої групи в нашому комітеті з питань врегулювання протимінної діяльності в Україні. Як ви знаєте, після зустрічі в Парижі, один з пунктів, який був прямо прописаний, це мінне розмінування на території Донецької, Луганської областей. Після цього відбулась зустріч з представниками Міністерства оборони, Міністерства

внутрішніх справ, Державної служби з надзвичайних ситуацій – хто займається цими питаннями. Всі зійшлися в думці, що діючий Закон України про протимінну діяльність, він не працює і потребує внесення змін.

Якщо наш комітет профільно займається територіями Донецької, Луганської областей, безумовно, розмінування – це буде як етап деокупації, реінтеграції, то виникла ідея створити робочу групу на базі нашого комітету, куди ввійде будь-хто бажаючий з числа депутатів, які працюють на базі нашого комітету, і з числа правозахисних організацій. Безумовно, ми включимо представників Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ. Є така пропозиція.

Колеги, є бажаючі висловитися? Якщо ні, прошу підтримати пропозицію створити робочу групу. Колеги, прошу проголосувати і підтримати. Дякую, колеги, рішення прийнято одноголосно.

Інформую вас, що на комітет надійшов проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо питань громадянства (реєстраційний номер 2590). Цей проект внесений як терміновий від Президента.

У нас є дві норми Закону про Регламент. Одна норма не дозволяє нам зібратись раніше ніж два тижні і обговорити цей законопроект, бо це термін, в який можуть народні депутати внести альтернативні законопроекти. З іншого боку, є норма, яка визначає, що внесений Президентом законопроект як терміновий, у нас є час тільки 30 днів для того, щоб ми його розглянули. 30 днів у нас. Сьогодні ми не можемо його обговорювати, бо не вийшли два тижні на подачу альтернативних.

30 днів у нас спливають 13 січня, це понеділок. Тому хочу вас всіх попередити, щоб у нас на сесійному тижні з 13 січня провести засідання комітету не в середу, а в понеділок, саме через те, що у нас спливає саме 30-денний строк, і у нас останній день, коли...

НОВИНСЬКИЙ В.В. А Новый год?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, це робочий день. Я без узгодження з вами не можу прийняти рішення скликати засідання комітету, бо нам потрібен кворум. Тому давайте обговоримо або знайдемо якийсь механізм 13-го попередньо обговорити, якщо нам це дозволяє Регламент, а зібратись вже і проголосувати в середу. Прошу висловитись.

БОЙКО Ю.А. Мы полностью вам доверяем...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юрій Анатолійович.

Я спробую знайти якийсь юридичний механізм. Хоча, фактично, його не існує. Юридично я засідання комітету повинен скликати на 13-е. Ми можемо рішення...

ЧИГРИН А.В. Можна 2-го і 3-го...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, 2-го і 3-го ми точно скликати не будемо. Тому, добре. Попередньо, щоб ви знали, що у нас попередній...

(Загальна дискусія)

Дякую.

ЧИГРИН А.В. ...на тому тижні повинні вже винести в зал. І якщо в середу вийде його строк, ми не зможемо його подати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я думаю, що тоді ми вмовимо Дмитра Олександровича виносити його в четвер.

РАБИНОВИЧ В.З. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, 14 листопада ми прийняли рішення по законопроекті 0931. Це наступне питання, яке я хотів би з вами обговорити. З урахуванням того, що у нас виникла величезна кількість звернень до нашого комітету з тим, щоб ми додаткового його обговорили, я на Погоджувальній раді виступив і попросив його зняти з порядку денного. І всіх закликаю, ми знайдемо механізм, площадку, куди запросимо всіх представників Ради церков, громадських організацій, будь-хто, хто хоче висловитись з приводу законопроекту 0931, зберемо, ще раз обговоримо і будемо шукати консенсус.

НОВИНСЬКИЙ В.В. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. При всій моїй повазі до шановних колег, зараз у нас його немає в порядку денному. І та конструкція, яка у нас була, вона нам не дозволяла якось суттєво його змінити, скажемо так. Ми обговорили поправки. З одного боку, ми максимально зробили на базі нашого підкомітету. Тому як пропозиція, ми ще раз зберемось в наступному році, всіх послухаємо і будемо шукати пропозицію всіх послухати і всіх захистити. Всі, хто хочуть від нас висловитись, да, будуть мати на це можливість.

РАБИНОВИЧ В.З. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є пропозиція надіслати до Міністерства юстиції України, Інституту держави і права імені Корецького, Інституту законодавства Верховної Ради України для отримання експертного висновку щодо можливості повного або часткового урахування поправки народного депутата України М'ялика. Як пропозиція?

Колеги, пропозиція в наступному році робимо площадку, куди запрошуємо всіх бажаючих висловитися по даному законопроекту. приймається така пропозиція? Дякую. Прошу проголосувати та підтримати.

Вадим Владиславович, Вадим Зіновійович, я хочу, щоб це рішення ми проголосували одноголосно. Тим більше, що я пропоную... Ми не можемо зараз це одноголосно відхилити, бо це не є зараз питанням розгляду нашого комітету. Ми в наступному році збираємо в тому числі представників Ради церков. Ми ж за це голосуємо. Запропонувати прийти до нас представників Ради церков і висловити своє зауваження. Підтримуєте?

Тому прошу вас підтримати таку редакцію і проголосувати все ж таки одноголосно. Я поставлю ще раз на голосування дану пропозицію. Дякую, колеги. Дякую, рішення прийнято одноголосно.

Порядок денний у нас на сьогодні вичерпаний, як я і обіцяв, за 30 хвилин.

Я хочу, користуючись нагодою, всіх (ми нікуди не виходимо, Максим Вікторович), користуючись нагодою привітати всіх з новорічними святами, з Різдом Христовим. Всім побажати миру, здоров'я, щастя.

І шановним народним депутатам, членам нашого комітету, зараз ми піднімаємося до мене в кабінет, у нас ще буде закрита нарада щодо діяльності за 2019 рік і наших планів на 2019 рік... 2020-й, вибачте, яку ми повинні обговорити. Є питання, які, при всій повазі до представників засобів масової інформації і представників правозахисних організацій, ми повинні обговорити наодинці. Просимо підтримати. І всіх запрошую, да, до себе.

Дякую, колеги.